YENİ

TAŞOVA

Günlük Siyasî Mahalli Gazete

PAZARTESİ HARİÇ HER GÜN ÇIKAR Fiyatı 10 Lira

Yıl : 1 — Sayı : 64 19/5/1984 Cumartesi

Sahibi ve Yazı İşlerini Yöneten : Ali RIZA GÜNAYDIN

Sorumlu Müdür : Kemal CEYLAN

Dizgi ve Baskı :

YENİ TAŞOVA MATBAASI

Hüseyinaltun Pasajı Kat - 1 ☎ : 347 — TAŞOVA

Gazetemiz Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt eder.

Güzel düşün; iyi hisset; yanılma, aldanma: Ne varsa doğruluktadır; doğruluk şaşar sanma!

19 Mayıs kutlanıyor

Ata'yı rahmetle analım.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nın 65. yıldönümü bugün bütün yurtta, dış temsilciliklerimizde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde törenlerle kutlanıyor.

Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, Mustafa Kemal Atatürk'ün Kurtuluş Savaşını başlatmak için 65. yıl önce bugün Samsun'a çıkmıştı.

Bayaam dolayısı ile ilçemizde de tüm işyerleri ve resmî daireler bayraklar donatıldı.

Taşova Lisesi ve İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin bir kaç günden beri provalarını yaptığı sportif gösterilerinin de sunulacağı bayram töreni lise bahçesinde yapılıyor.

Lise Öğrecilerinin bu akşam sahneye koyacağı «Reis Bey» hakkında Ömer Apaydın'la bir söyleşi:

19 Mayıs gecesinde Taşova Lisesi öğrencileri bir tiyatro eserini sahneye koyacaklar: «Reis Bey». Necip Fâzıl'ın ünlü tiyatro eseri.. Okuyucularımızın bu tiyatro çalışmasıyla ilgili bilgi edinebilmeleri için «Reis Bey»in sahneye konmasında büyük emeği geçen Ömer APAYDIN hocamızla bir sohbet yaptık:

Yeni TAŞOVA– Sayın Ömer Apaydın, 19 Mayıs'ta niçin bir eğlence programı değil de bir tiyatro eseri sahneye koyuyorsunuz?

Ö. APAYDIN– 19 Mayıs, gençliğin bayramıdır. Gençlik, devamlı hoş vakit geçirecek, eğlence yapacak değildir. Nesillerin temelini oluşturduğuna göre, kendisine yön verecek kafa yapısını da bulmak zorundadır gençlik. Bu nedenle her zaman yapılanın dışına çıkarak bir sanat eseri ortaya koymak istedim.

Yeni TAŞOVA– Çalışmalarınız nasıl başlayıp nasıl gelişti?

Ö. APAYDIN– Çalışmalarım öğretim yılı başında temsil ve müsamere kolu rehber öğretmenliği görevini üstlenmekle başladı. Ancak «Reis Bey» üzerinde ciddî çalışmamız mart ayına rastlar. Tiyatro için önce oyuncuları seçmek en önemli iş. Bunları tesbit ederken büyük zorluklarla karşılaştım. Her şeye rağmen bu zorlukları aşarak bugüne gelebildik.

Yeni TAŞOVA– Karşılaştığınız zorluklar nelerdi? Ve sizce bir tiyatro eserinin sahneye konması için ne gibi altyapı organları bulunmalıdır?

Ö. APAYDIN– Seyirci için eser sanki hazır bir şekilde sahneye konulmuştur. Eleştirilirken ön hazırlıklar düşünülmediği için yüzeysel fikirler ortaya atılıp birtakım olumsuzluklar sergilenecektir. Halbuki bir tiyatro eserinin ortaya konması kolay bir iş değildir.

Bir tiyatro için zaman geniş olacak, kostüm malzemeleri, dekor malzemelerinin yerliyerinde olması gerekecek. Biz en çok çalışma zamanı bulamamaktan sıkıntı çektik. Öğrenciyi dersten alamıyorsunuz. Alsanız bile dersi aksıyor. Ders saatleri dışında çalışma yapıyorsunuz, bu kez öğrencinin özel sorunları, derse hazırlanma çalışması ve kendine göre birtakım mazaretleri karşınıza çıkıyor. Bunların ötesinde tiyatro yöneticisi disiplin sağlayacak, rolü takip edecek, kostüm ve dekor malzemelerini temin etmeye çalışacak, suflörlük yapacak, sahneyi ayarlayacak, yani her derde deva cinsinden aspirin görevi yapacak. Fakat biz bütün bu olumsuzluklar karşısında eğilmedik, dize gelmedik.

Yeni TAŞOVA– Öğrencilerin tiyatro yeteneği ve başarıları hakkında şimdiden ne söyleyebilirsiniz?

Ö. APAYDIN– Önce şunu belirteyim ki, bu amatör bir çalışmadır. Oyuncularımızın hepsi ilk defa sahneye çıkacaklardır. Mümkün olduğu kadar öğrencilerin sahnede kendilerine verilen görevi en mükemmel şekilde yapmaya çalışacaklarına eminim. Mutlaka birtakım hatalar söz konusu olabilir. Ama imkânsızlıklar ortamında böylesine hazırlanmış bir tiyatro eserinde birtakım hatalar gözardı edilecektir. Öğrenciler, sahneye ilk defa çıkmalarına rağmen istekli ve mükemmel olma gayreti içerisindeler. Bu azim ve gayretleri onları başarıya ulaştıracaktır. Doğrusu, durumun ne olacağını 19. 5. 1984 günü hep beraber göreceğiz. Öğrencilerime sonsuz güven duymaktayım.

Yeni TAŞOVA– «Reis Bey»i niçin seçtiniz? Ve Reis Bey'in seyirciye vermek istediği mesaj nedir?

☞ (Sonu S. 2. de)

Gezici rötken verem tarama ekibi geldi.

Perşembe günü Sağlık Bakanlığından Gezici Röntgen Tarama Ekibi ilçemize gelerek, Esnaf ve sanatkârlar, öğretmenler ve dispanserlere kayıtlı hastaların ev halkının akciğer filmlerini çekti.

Halk Eğitimi Salonunda yapılan çekimler, bugün saat 12.00'ye kadar sürecek ve film sonuçları Sağlık Ocağı kanalı ile ilgililerine bildirilecek.

İlçemiz Emniyet Başkomiserliğine Ali Akdoğan atandı.

İlçemiz Emniyet Başkomişerliğine yeni bir atama yapıldı.

Kütahya Emniyet Âmirliğinde görevli Başkomiser Ali Akdoğan, önceki gün ilçemize gelerek göreve başladı:

Kendisine hoşgeldin der, başarılar dileriz.

Bu gece Nöbetçi Eczane

MERKEZ

ŞİİR KÖŞESİ

Tevbeye gel!

Dünyaya mağrur kişi
Tevbeye gel tevbeye.
Uçmadan gönül kuşu
Tevbeye gel tevbeye.

Sakalına iyi bak
Kara iken oldu ak
Dünya sana kurdu fak
Tevbeye gel tevbeye

Yüce kıyamet kopa
Düz ola dere tepe
Niceler yoldan sapa
Tevbeye gel tevbeye

Uça gide can dahi
Kala kala ben dahi
İlyas Yıldırım sen dahi
Tevbeye gel tevbeye

İlyas YILDIRIM
İmam-Hatip Lisesi

Hocam

Okullar açıldı, başladı dersler
Ders yılı imtihanlara üstüste girdim
Birleri, ikileri kalbinden vurdum
Ölmüş notları vermeyin Hocam.

Kara tahtanın önü mekânım oldu
Sekizler dokuzlar hep kayıp oldu
Baksana halime bir beter oldu
Zor soruları bana sormayın hocam

Ah şu dersler içimi yaktı
Hele matematik canımı yaktı
Geldi benim için ölüm vakti
Zor sorular sormayın hocam.

Devamlı gireriz ders ners üstüne
Bilmem bazı hocaların kastı ne
Birde tâlebe oldum işin aksine
Gel bu halime çare bul hocam

Bir pazar gelir hemencecik biter
Söyleyin hocam okullar ne zaman biter
Oğlum Mehmet yazma yeter
Banada karne yazıldımı Hocam.

Mehmet AYTAŞ

Bahar

Bu Mayıs da karanlık
Sevdamızdan yine ayrıyız
Sislerle kaplı şehirimiz

Yine yeşile boyanır ağarır mı
Yine allanır aklanır mı
Ey Rabbim kararan baharımız

Kadir Ünal

HİKÂYE

İdris Sayar

ADALET AŞKI (5)

Ali Osman Çavuş buna bir manâ veremedi. Başını iki tarafa salladı. Bir müddet düşündü. O anda çocukları aklına gelmişti. Kışı düşündü. Ne yapacağını, ne söyleyeceğini şaşırmıştı, yüzü birdenbire sarardı.

-Evet! dedi karşı koyuyom. Çocuklarımı kışın sen mi doyuracan, onların ekmeğini sen mi verecen, halimiz nic'olur kış boyu?

Bu sözler tahsildarın suratında şamar gibi patlamış, şaşkına dönmüştü. Hemen toparlanıp, Jandarma Çavuşuna ve muhtara dönerek:

-Duydunuz değil mi? Bu adam vergisini vermeyecekmiş, devlete karşı koyuyormuş. Çavuş, bu adamı yakalayıp, kasabaya götüreceksiniz. Hakkında takibat açılsın, dedi.

Aniden olanlar olmuş, herkes af allamıştı. Rus Harbinde, Sakarya'da düşmana karşı harb edip büyük kahramanlıklar gösteren Ali Osman Çavuş, o yıl ki vergisini veremediği için jandarmalar tarafından yakalanarak kasabaya götürülecekti. İki kolu yanına sallanmış, dizlerinin bağı çözülmüş gibiydi. Koca Ali Osman Çavuş, bu hallere de mi düşecekti. O an boğazını kesseler kan akmayacaktı... damarları öylesine donmuştu. Toparlanmak istedi. Çaresizdi.

(DEVAMI VAR)

Röportaj

Ö. APAYDIN- Bu suale cevap vermek zor bir iş. Galiba amacınız beni terletmek.. «Reis Bey»i niye seçtik?. Zaman zaman benim de kendime sorduğum bir soru. Sanıyorum niye seçtiğimin cevabını seyirci daha iyi görecektir.

«Reis Bey» bir topluma hitap ediyor. Toplumun içindeki herkese. Bizi bize anlatıyor. Her gün acısını çektiğimiz genç kızlarımızın delikanlılarımızın, diğer bir tabirle gençliğimizin nasıl dejenere olduğunu gösteriyor bize. «Reis Bey»de köylünün çilesi, memurun kaderi ve toplumun keneleri durumundaki yankesici ve karaborsacının imtiyazlılığı, analarımızın şefkati, şehirliliğin çarpıklığı, bir ipek kozası gibi içiçe ağ oluşturuyor. «Reis Bey» izlenildiği zaman görülecektir ki, «Reis Bey»in dramı sergileniyor. Bu dramla çarpıklıkların reçetesi sunuluyor. Zehir, bala dönüşüyor. İnsanlığın çıkmazlardan kurtuluşunun ilâcı sembolleştiriliyor.

Yeni TAŞOVA- Bir tiyatro eserini seyreden seyircinin nasıl davranması gerekir?

Ö. APAYDIN- Ne yazık ki en büyük problemlerimizden biri de seyirci sorunu. Bizim seyircimiz bir tiyatro oyununda çocuğunu eğlendirmek, boş vakit geçirmek, görüşemediği kişilerle görüşmek istercesine bir tavır içerisinde.. Oysa ki, tiyatronun anlaşılabilmesi için kesinlikle salonda sükunet temin edilmelidir. Sükunet için ise seyircinin birbiriyle sohbet etmemesi, kuruyemiş vb. cinsten yiyeceklerin yenmemesi, özellikle çocukların salona getirilmemesi gerekir.

Yeni Taşova-Sohbe-

(Baştarafı s. 1. de)

timize ekleyeceğiniz bir husus var mı?

Ö. APAYDIN- Bu vesile ile, halkımızın, «Bir adam yaratmak», «Çöle İnen Nur», «İdeolocya Örgüsü», «Çile», «Kafa Kâğıdı», «O Ben», «Bâbıâli», «Yunus Emre», «Ulu Hakan Abdülhamit Han», «Sultan Vahidüddin», «Doğru Yolun Sapık Kolları» gibi eserleriyle yakından tanıdığı, sanatın doruğunda ebediyete 25.5.1983 tarihinde göç eden (Allah'ın rahmeti üzerine olsun) Necip Fazıl Kısakürek'in «Reis Bey» adlı tiyatro eserinde görev almış öğrencilerime teşekkür eder, başarılarının devamını Cenâb-ı Allah'dan niyaz ederim. Ayrıca bana, bu sohbet fırsatını sağlayan Yeni Taşova Gazetesi'ne teşekkür ederiz.

Yeni TAŞOVA- Biz de teşekkür ederiz.

İNCELEME—ARAŞTIRMA

Türk Dili'nin Tarihi Gelişimi

Özgür Özdemir
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

—44—

SERVET-İ FÜNUN DEVRİ TÜRKÇESİ

Servet-i Fünun edibleri, divan edebiyatının önemli noktalarından olan, bir mânânın bir mısra ve beyitte bitecek kâidesini kırarâk, cümleleri mısralar ve beyitler içinde devam ettirdiler, gerektiği zaman da cümleyi mısranın ortasında bitirmek suretiyle nazmı nesre yaklaştırdılar. Sözlüklerden birçok eski kelimeleri bulup aktardılar. «garam şegaf tiraje» gibi. Üretme yolu ile eski köklerden yeni kelimeler yaptılar. «Kamer'den mukmur», «şems'ten müşemmes», kevkeb'den müvekkeb» v.b. gibi. Eski kelimelerden yeni tamlamalar yaptılar: «Havf-ı siyâh», «saât-ı semenfam» v.b. gibi Eski ama, o zamana kadar kullanılmayan kelimelerle yeni tamlamalar yaptılar: »Karha-i hayat», «inkisar-ı hayal», «kalb-i mef tur», «leyal-i girizan» v.b. gibi. Tamlamalardaki değişikliği sağlamak için o zaman «vasf-ı terkibi» denilen yeni bileşik sıf atlar yaptılar: «Tehi-baht», «ebetzinde», «semâ-karin», «zekâ-şiken» vb. gibi O zamana kadar dilimizde olmayan kimi deyimleri de Fransızcadan çevirererek, dilimize mâlettiler: «El sıkmak», dest-i izdivacı talep etmek», hayat yaşamak» v.b. gibi.

C-FECR-i ÂTİ DEVRİ TÜRKÇESİ

Edebiyat-ı Cedide topluluğun 5 Aralık 1901'de dağılması ile, ilk edebî hareketler durmuş sayılmaz. 1908 yılına kadar devam eden bir tesirin vücuda getirilmesi başarılmıştır. II.Meşrutiyetin ilânı ile edebî hareketlerde bir canlanma görülür. Daha evvel kapatılan Servet-i Fünun dergisi etrafında, yeni bir gençlik nesli toplanarak kendilerine Fecr-iÂti ismini verdiler. Bu topluluğu teşkil eden en mühim şahsiyetler; Ahmet Râsim, Ahmet Samim, Tahsin Nahid, Emin Bülend, Mehmet Behçet, Cemil Süleyman, Hamdullah Suphi, Fuad Köprülü, Ref ik Halid, Yapup Kadri, Fazıl Ahmet, İzzet Melih, Şehabettin Süleyman ve Servet-i Fünundan katılan Fâik Ali ve Celâl Sahir'den meydana gelmiştir.

Fecr-i âtî (geleceğin tadı ismini veren o devrin genç sanatçıları, Fecr-î âti Encümen-i Edebîsi Beyannâmesi» başlığı altında yayınladıkları bildiride dikkate değer cümleler taşıyordu. Fecr-î âticiler şöyle diyorlardı:

(Devamı Var)

Sosyal-Kültürel ve Ekonomik yönleriyle

TAŞOVA

(KASABA, KÖY VE MEZRALAR)

— 16 —

Ballıca Köyü (6)

6- GELENEK ve GÖRENEKLER :

Köy insanları geleneklerine bağlıdır. Ancak bu bağlılık yeniye karşı ters tepki göstermelerini sağlamaz. Yeniyi kolayca kabul eden ve çağın gelişimine ayak uydurabilen bir yapıdadır.

ÇERMİK

1- Suyu kükürtlüdür. Romatizmalı hastalara suyu iyi gelmektedir. Çevreden bu çeşit hastalar buraya gelirler. Geldikleri zaman adak olarak tavuk keserler, pilâv yaparak yerler. Ayrıca çermik suyu ile yıkanırlar; ve dilek dileyerek ağaca çaput bağlarlar.

2- BEŞİK KAYA :

Kayanın içi oyuktur ve beşiğe benzemektedir. Adını da buradan alır. Çocuğu olup da yaşamayanlar burayı ziyarete gelir. Kayanın sahibi olan kişi gelen karı-kocayı «Bunların dölü durmuyor, inşallah durur.» diyerek kayanın etrafında üç defa dolandırır. Çocuk durursa koyun adanır ve dualar okunur.

Eğer çocuk yaşarsa buraya tekrar gelinir ve önceden adanan adak kesilir. Kesilen koyunun eti kayanın sahibine verilir, o da bu eti çevre halka dağıtır.

Çocuk kız olursa, Kaya Hanım, erkek olursa Kaya, Kayabey, Kaya Ahmet isimleri verilir. Bu sayede çocuk sahibi olduklarını söyleyen aileler vardır.

7- KÖYDEN YETİŞEN BÜYÜKLER :

Ballıca köyü insanları, yetiştirdiği ve ülke kalkınmasının hizmetine sunduğu evlâtlarıyla öğünmektedir. Gerçekten de bunların sayısı çevre köylere nazaran oldukça fazladır. Bunların sayısını şöyle sıralayabiliriz :

1 Doktor, 1 hakim, 2 mühendis, 1 noter, 1 asistan, 1 iktisatçı, 1 idareci, 1 komiser. 3 müfettiş, 1 Sağlık müdürü, 2 astsubay, 1 polis, 20 öğretemen, 8 hemşire ve ebe, 20 devlet memuru olmak üzere toplam 64 kişi değişik kademe ve görevlerde çalışmaktadır. Bu sayı her geçen gün artarak devam etmektedir.

KOOPERATİF :

1963 yılında Öğretmen Mehmet Önder'in öncülüğünde Ballıca Köylüleri Kalkınma Kooperati'ni kurmuşlardır. Kuruluşundan sonra hızlı bir gelişim içerisine giren kooperatif, kendilerine tanınan yurtdışına işçi gönderme kontenjanından da yararlanarak yurtdışına işçi göndermeye başlamış, bu olay kuruluşun gelişiminini daha da hızlandırmıştır.

Ortak sayısı 300'ü aşan kuruluş, Taşova İlçesine de bir şube açarak, ilçede civciv makinesi kurmuştur. Köylünün tarım çalışmalarına yardımda bulunmuş, bunun için bir traktör ile harman sürme makinesi (Batoz) satın almıştır. Köylülere önderlik ederek tavukhane açtırmıştır. Ayrıca ulaşım için bir de Land-Rover Jeep satın almıştır. Fakat sonraları aynı gelişimi gösteremeyen kooperatif, yavaş yavaş gerilemiş, borçlarını ödeyebilmek için mevcut mal varlıklarını satmaktan başka çare bulamamıştır. Bugün elde sadece tavuk kümesinden başka bir mal varlığı yoktur. İstatistiklerde adı vardır ama kendisi dağılmış durumdadır.

Kuruluşun köye yaptığı katkılar çok büyüktür. Özellikle yurtdışına işçi göndermesi köydeki işsizlik sorununu büyük ölçüde çözümlemiştir.

(Devamı var)

İLÇEMİZDEN HERGÜN KALKAN OTOBÜSLER

AMASYA TUR

Ankara	Gündüz	11.00
«	Gece	22.30
İstanbul		18.00
Bursa-Balıkesir		17.30
İzmir		16.00

ŞİRİN-MİSTUR

Samsun		8.15
Ankara	Gündüz	11.00
«	Gece	22.30
E.şehir-Bursa-Balıkesir		18.00
İzmir		17.00
İstanbul		17.30

ERTUR

Samsun	8.00
«	8.15
Ankara	22.00
İstanbul	16.30

GÜVEN SEYAHAT

Erzincan-Erzurum	22.30

ERBAA SEYAHAT

Ankara	Gündüz	10.00
«	Gece	22.00
İstanbul	Gündüz	16.30
«	«	17.00

KOYUNCUOĞLU

Samsun	7.30
«	9.30
Turhal	9.00

Yeni TAŞOVA

Günlük Mahallî Siyasî Gazete

İlân Târifesi

Resmi ilânların tek sütunda santimi 300 TL. Tapu tesçil, İcra ve tüzük ilânlarının tek sütun da santimi 100 TL. dir.

Kongre ilanları 4000 TL.
Doğum ve teşekkür 750 TL.
Zâyi ilânları 750 TL.

ABONE TARİFESİ

Yurtiçi 6 aylık 2500 TL.
« 12 « 4000 TL.
Yurtdışı 6 aylık 4000 TL.
« 12 aylık 7500 TL.

Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın geri iade edilmez.

Lüzumlu Telefonlar

Kaymakamlık	1
Savcılık	3
Emniyet	38
Jandarma	37
Sağlık Ocağı	18
İtfaiye	O
Belediye	6
Müftülük	29
TEK	213
Vergi Dairesi	3O6

Matbaamızda çalıştırılmak üzere MÜRETTİP aranıyor. Tel : 347—Taşova

Gazetenizi okuyun okutun, abone olun.

Duyuru

MATBAAMIZDA yetiştirilmek üzere 12—17 yaşları arasında İlçemizde oturan bir çırak aranıyor.

Kim ne kadar vergi verdi?

(Dünden devam)

Rahmi Şen	Nakliye	78.107
Mehmet Denizli	Züccaciye	47.520
Nâfi Denizli	«	47.520
Neşat Öztürk	Nakliye	34.020
Yaşar Kiriş	«	35.964
Kadir Aytaç	Beyanda bulunmadı	
Uğur Şahin	G.M.S.İ	7.128
Osman Onat	Nalburiye	223.157
Halil Gündoğdu	«	223.8o5
Kaşif Ermiş	Beyanda bulunmamıştır.	
Musa Günaydın	« «	
Sıddıka Uusal	« «	
Hanife Öztürk	« «	
Turan Kop	Kasap	159.231
Rumi Eren	Celep	
Engin Kara	Fırıncı	234.390
Yenal İmrol	Nakliye	34.020
Mümin Yılmaz	Nakliye	75.363
Hayri Ümit		
Ahmet Aydın	Z. Gelir	28.925
Hasan Bülbül	Nakliye	24.558
İsmet Uysal	Zahire	27.890
Cemal Demir	Beyanda bulunmamıştır.	
Mehmet Demir	Mobilya	42.017
Erdoğan Ceylan	Nakliye	79.O53
Mustafa Kağnıcı	Beyanda bulunmamıştır.	
Remzi Kaplan	« «	

(Devamı var)